

Santa Lucia

Den 13. december er det, som bekendt, Lucia-dag. Vi kender alle den danske Lucia-sang, men måske er det de færreste som kender til den italienske udgave af sangen og endnu færre kender nok til kulturhistorien bag.

af Alba Granizio

En bydel og en sang i Napoli samt en helgen fra Sicilien.

Santa Lucia er et historisk område i Napoli, som befinder sig i bydelen San Ferdinando. Det karakteristiske ved Santa Lucia er den fantastiske strandpromenade, hvor de spadserende i horisonten kan beundre øen Capri og vulkanen Vesuv. Ifølge de fund arkæologerne har gjort, mener man, at der hvor slottet Castel

dell'Ovo rejser sig, lagde græske skibe til i det 9. århundrede før vor tid. Grækerne grundlagde her den første beboelse i Napolibugten.

Castel Dell'Ovo har også været fængsel, hvor man mener at Odoaker i år 476 fængslede den sidste romerske kejser, Romulus Augustus. Hermed afsluttedes det romerske imperium.

Kvarteret har sit navn fra kirken Santa Lucia a Mare. Det fortælles at kirken blev grundlagt af en niece til kejser Konstantin i det fjerde århundrede. Der er intet tilbage af den oprindelige kirke, da den blev oversvømmet af havet. Den nuværende kirke af samme navn blev bygget mere centralt i kvarteret.

Helgenen Santa Lucia var en kristen martyr, som døde i Syrakus den 13. december år 304, efter rædselsfuld tortur under den romerske kejser Diocletians kristenforfølgelser. Hendes øjne blev stukket ud, men blev mirakuløst genskabt. Derefter blev hun halshugget. Hun blev udråbt som helgen af både den katolske og den ortodokse kirke, og hun blev udråbt som øjnenes beskytter. Derfor opsøges kirken af de mennesker der har problemer med synet.

Santa Lucia er et af de smukkeste kvarterer i Napoli, udødeliggjort af en række kunstnere, hvorved områdets udvikling kan følges. En del af området er sunket i havet, og den gamle strand er forsvundet. Den tyske litograf Christian Wilhelm Allers har i 1893 gengivet de små gyder og gadelivet i værket *La bella Napoli*. Også danske kunstnere som Constantin Hansen og Christen Købke har malet dette kvarter, og det samme har den hollandske maler Anton Sminck van Pitloo.

I dag er Santa Lucia et elegant kvarter med mange luksushoteller, men stadig fascinerende.

Kvarteret hædres også i musikken. Baron Michele Zezza skrev en sang på neapolitansk dialekt med titlen *Barcarola Napoletana*. Den havde ikke megen succes, men blev dog bemærket af Enrico Cossovich. Han var oberst i marinen og fornøjede sig med poesi og journalistik. I år 1850 fik han den ide, at lade den franske musiker Teodoro Cottrau oversætte sangen til italiensk. Han boede i Napoli og kendte den lokale dialekt. Det var den første tekst, som blev oversat fra neapolitansk til italiensk. Den blev en stor succes i hele Italien. Senere blev sangen, takket være Enrico Cossovichs kontakter som journalist, en verdenssucces, men desværre opstod der uenighed mellem Enrico og Teodoro om forfatterrettighederne til teksten.

Sangen handler om en færgemand, som tilbyder en tur med sin båd, for at forfriske sig med havets lette brise.

Santa Lucia

Sul mare luccica
l'astro d'argento.
Placida è l'onda;
prospero è il vento.
Venite all'agile
Barchetta mia!
Santa Lucia, Santa Lucia
Con questo zeffiro
così soave,
oh! Com'è bello
star sulla nave!
Su passeggeri
venite via!
Santa Lucia, Santa Lucia.

O dolce Napoli,
O suol beato,
Ove sorridere,
Dove il creato,
Tu sei l'impero
Del armonia,
Santa Lucia, Santa Lucia!

Or che tardate,
bella è la sera.
Spira un aretta
fresca e leggera.
Venite all'agile
barchetta mia!
Santa Lucia, Santa Lucia.

**Copyright © 2015 Alba
Granizio, All rights reserved.**

Massevis af sangere har sunget denne melodi, blandt andet Elvis Presley som i 1965 havde den med i sit album Elvis for Everyone. Den mest kendte udgave forbliver den, som blev optaget i begyndelsen af det tyvende århundrede af den store napolitanske tenor Enrico Caruso.

Svenskeren Gunner Wennerberg hørte den smukke og romantiske sang om Napolibugten. I år 1920 fik han den ide at skrive en ny tekst til melodien, så den passede til den svenske lysfest den 13. december. Luce betyder lys, og dagen var efter den julianske kalender årets korteste dag.

I Italien synges Santa Lucia ikke i julen.

Malerier af Anton Sminck van Pitloo (1820) fra San Martino Museum i Napoli og Constantin Hansen (1839-40) og Christen Købke (1839-40) fra Statens Museum for Kunst i København